

Izšla
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—
Prijemna številka

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. šte. 65.

Zborovanji Kmetko-demokratske koalicije v Zagrebu.

1. Sobotno posvetovanje skupščinskih poslancev Kmetko-demokratske koalicije

se je vršilo ob 10. uri dopoldne v »Seljačkem domu« pod predsedništvom gg. Svetozarja Pribičevića in Radića. Prvi je govoril g. Stjepan Radić, ki je uvodoma posebej pozdravil brate Slovence v koaliciji (sedaj pet skupščinskih poslancev), ki da prinesejo v njo izvanredne intelektualne in moralne sile in ki da bodo po svoji solidnosti in resnosti važen činitelj koalicije. Ko je g. Radić obširno razlagal, kako je nastala kmetko-demokratska koalicija, je rekel, da se sicer naša ljubezen napram Srbom ni ohladila, postala pa je bolj kritična. Govorec o zadnjih skupščinskih volitvah obžaluje govornik, da niso poslanci Davidovičeve skupine držali svoje besede in niso pomogli, razum jednega slučaja iz Bosne, popraviti vsaj najškandaloznejših pregreh pri volitvah, na pr. volitve v somborskem okrožju, kjer bi bil izvoljen Marko Trifković, s katerim bi se dale mnoge zadeve lahko reševati. Govorec o sedanjih političnih situaciji, je rekel g. Radić, da je KDK predvsem za to, da bomo imeli res svobodno državo, to, je, da bo de vladala popolna ravnopravnost na vseh področjih in da bode dana vsakomur polna svoboda razvoja. Nekateri nam prigovarjajo, je izjavil g. Radić ob koncu svojih izjav, da ni bilo pametno, ako smo se (radičevci in SDS) preje med seboj prepirali, ali res je, da smo presojali eni in drugi politični položaj drugače in smo se po tem ravnali.

Za g. Radićem je govoril g. Svetozar Pribičević, ki je konstatiral, da danes v KDK še nikakor ni združena cela tkzv. prečanska politična sila. Od kakih 200 »prečanskih« skupščinskih poslancev jih je v KDK samo 85. Zato bode treba napeti vse sile, da si politično osvojimo tudi one kraje, kjer do danes s svojimi političnimi idejami še nismo prodrli, t. j. predvsem Slovenijo, Bosno in Vojvodino. Naša fronta sicer ni mišljena kot izrazito »prečanska« fronta, toda če se ustvarja v vladi srbijanska fronta, je naša fronta lahko odločen odgovor. Govorec o notranji politiki, je povdarjal g. Pribičević potrebo spremembe, ki bi jo naj izvršil g. Ljuba Davidović s koncentracijo gotovih političnih skupin. Naš današnji sestanek pristaja na Davidovičovo idejo koncentracije, ki naj združi vse močne stranke, katere so za nacionalno politiko, a brez g. Vukičevića in tovarišev. Ako pa bi ta akcija ne uspela, ostane KDK v ostri opoziciji, ki jo bode še poglobila in razširila na vse kraje naše domovine, tudi na Staro Srbijo in Makedonijo. Govornik koncem izrecno povdarja, da je KDK enotna in nedeljiva politična formacija.

To izjavo podčrtava tudi resolucija, ki je bila sprejeta na koncu posvetovanja, ki se končuje sledeče: »Ne izključujemo iz parlamentarne koncentracije niti jedne parlamentarne stranke, naglašamo pa, da je za popolni demokratski in parlamentarni režim potrebno, da bodo nosilci te koncentracije one stranke, oziroma skupine v strankah, ki so bile pri minulih volitvah izvoljene po svobodni volji naroda.« V ostalem našteva resolucija že znane zahteve KDK po izboljšanju in depolitiziranju državne uprave, po razširjenju in boljšem finansiranju krajevnih samouprav, po izboljšanju gospodarske politike, ki naj bode v skladu s kmečkim značajem države itd.

Po komentarju, ki ga je podal g. Radić v soboto novinarjem, zahteva KDK od g. Davidovića do 1. februarja

izjavo, kaj namerava storiti, ker si drugače pridržuje svobodne roke, kar se pravi po izjavi g. Radića, da lahko sodeluje pri eventualni koncentracijski vladi brez Davidovičevih demokratov.

2. Včerajšnje javno zborovanje KDK

je bila ogromna manifestacija organizacij HSS in SDS iz zagrebske županije, iz mesta Zagreba, pa tudi iz slovenskega Posavja, Like, Podravja in iz Bosne so došli zborovalci, kmetje in gospoda, gospe in priproste kmečke žene v pisanih narodnih nošah. Zborovanje se je vršilo v industrijski dvorani na zagrebskem velesejmu z vsem tradicionalnim zagrebskim pompom. Od ranega jutra so dohajali na zborovališče kmetje s fanfarami in tamburaškimi ter pevskimi zbori; dvorana je bila vsa v zelenilu, zastavah, preprogah. Zborovanje je vodil predsednik zagrebske SDS organizacije dr. Tomašić, govorili so pa v imenu Slovencev dr. Albert Kramer, Srbov Svetozar Pribičević in Hrvatov Stjepan Radić. Govorniki so bili silno aklamirani, osobito imamo lahko napredni Slovenci zadoščenje nad prisrčnim pozdravljanjem dr. Kramerja. S tem je padel zid med nami in Hrvati, ki nas je delil zadnje čase. Zborovanje je dokazalo, kako narod razume in podpira politiko kmetko-demokratske koalicije. Do kakih nemirov na ulicah ni prišlo.

Novi zakon o neposrednih davkih.

V Celju, 21. januarja.

Zadnji teden je davčni odbor v Narodni skupščini izgotovil svoje delo in zatrjuje se, da bode Narodna skupščina že ta teden sklepala o novem zakonu o neposrednih davkih.

Znano je, da se je načrt tega zakona že enkrat pretresal v davčnem odboru prejšnje Narodne skupščine, a delo ni bilo dokončano, ker se je pokazal v Srbiji hud odpor proti izenačenju davkov, ker je pomenilo za Srbijance dejansko povišanje. Pa tudi mi nismo bili prav zadovoljni (kakor tudi sedaj nismo), ker bi mi radi enkrat slišali kaj o znižanju, ne samo o izenačenju. Izenačenje je za nas ugodno le v toliko, ker nas morda za nekaj časa obvaruje pred zvišanjem. Doseglo pa se je še to zelo težko; ako bi vlada svoji večini ne kazala vedno parkljev Radić-Pribičevića, bi skoro gotovo tudi tokrat ostalo vse pri starem. Mi smo zaista braća, ali kese naše niso sestre.

Novi zakon o neposrednih davkih bode obsegal zemljiški davek, hišni davek, pridobitni, davek na čisti dobiček družb (društveni davek), rentnino, davek na plače in slučajne dohodke.

Največ dohodkov bode dal od teh davkov zemljiški, računajo, da okroglo 600 milijonov dinarjev. Ta davek se deli v dva dela: osnovnega in dopolnilnega. Osnovni zemljiški davek bode znašal 12% čistega katastralnega dohodka. Ta čisti donos bodo določile v posameznih krajih posebne komisije, v katerih bodo zastopane tudi občine s tremi zastopniki. »Slovenec« je mnenja, da se bode določilo v Sloveniji 161 Din čistega katastralnega dohodka na hektar.

K temu 12% osnovnemu zemljiškemu davku bi prišel takozvani dopolnilni davek. Ker so odpravili osebo dohodnino (radi katere je bilo pred nekaj tedni toliko hrušča), so upeljali k posameznim davčnim vrstam progresivni dopolnilni davek. Isti bi se upeljal od katastralnega čistega donosa po 500 Din naprej in sicer bi znašal pri donosih od 500 dinarjev do 1000 Din 2%, od 1000 Din do 2000 Din 3%, od 2000 Din do 4000 Din 5%, od 4000 Din do 5000

dinarjev 6%, od 5000 Din do 6000 dinarjev 7%, od 6000 Din do 7000 Din 8% od 7000 Din do 10.000 Din 10%; kar je čez, 12%. Kakšen bode učinek, se bode videlo. O diferenci med novim in dosedanjim davkom bomo imeli še priliko poročati iz ust strokovnjaka. Ugodno je po našem mišljenju to, da so dopolnilnega davka oproščene bajtarije do prilično pet oralov, katerih je v naši deželi največ. Kritična stvar je s komisijami, za katere bi se moral vsekakor pod kontrolo Narodne skupščine napraviti kak pravilnik, drugače bi se lahko v naših razmerah izcimilo iz teh komisij veliko zla. Končno je treba omeniti, da odpadeta sedaj tudi invalidski davek in komorska doklada, ki nista mnogo vrgla, bila sta pa večni kamen spodtike, ker ju niso znali preračunati prav mnogokrat niti uradniki sami in je došlo prav sigurno do velikih neenakosti in krivic pri plačevanju tega davka.

V tem kalkulu pa seveda niso vpoštevane občinske, okrajne in tudi eventualne oblastne doklade. Pisec ne pozna celega zakonskega načrta, zato mu ni znano, ali je v njem kako dočilo glede maksimiranja samoupravnih doklad. To maksimiranje bi bilo vočigled današnjemu volilnemu redu v samoupravne korporacije in vočigled dejstvu, da tam pride do čisto slučajnih, ekonomski nepravilno usmerjenih večin, nujno potrebno. Saj je znano, da nas tudi doslej niso tako zelo tlačili državni davki, kolikor ogromne samoupravne doklade.

Pri hišnem davku se davek pravilno odmerja od najemščine. Vsled tega bodo obdačene tudi po kmetijskih krajih one hiše, v katerih so najemniki, da si drugače po kmetijskih občinah oproščene vse hiše tega davka.

Odmera se po dosedanjih časopisnih poročilih vrši tako, da se odbije od celokupne najemščine 20—30% za popravo hiš in pa amortizacijo, od ostalega zneska pa še plača 12% osnovnega in do 1000 Din 2%, od 1000—2000 Din 3%, od 2000—5000 dinarjev 6.3%, od 5.500—7.500 7.8%, od 7.500—10.000 9.4% in preko 10.000 Din 10% dopolnilnega davka. V poročilih so gotove nejasnosti, kakor na pr. glede onih hiš po mestih in trgih, v katerih stanujejo lastniki sami, nadalje manjka definicija, kaj je pravzaprav »kmečki kraj« (selo), ker bi bil to lahko kamen spodtike za naše res tankočutne davčne uradnike. Želje po maksimiranju samoupravnih doklad ne bom ponavljal. Moramo pa izreči svoje zadovoljstvo nad tem, da se je ta vrsta davkov poenostavila, kar bode olajšalo tudi kontrolo davkoplačevalcev samih.

Od direktnih davkov je za zemljiškim najbolj donosna pridobitina (obrti davek). Kolikor se more razbrati iz objavljenih razprav v davčnem odboru, bode zakon razdelil sem spadajoče davkoplačevalce (obrt, industrijo, trgovino, svobodne poklice) po davčni moči v tri skupine in sicer tako, da bode plačevala najnižja skupina 4% osnovnega davka, srednja skupina, ki bode imela dva oddelka, 6 in 8%, najvišja skupina 10%. K temu osnovnemu davku pride dopolnilni in sicer do 10.000 Din donosa 2%, od 10.000—20.000 Din 2.5%, od 20.000—30.000 Din 3%, od 30.000 do 50.000 Din 4%, od 50.000—70.000 dinarjev 5%, od 70.000—90.000 Din 6%, od 90.000—120.000 Din 8%, od 120.000—150.000 Din 10% in za višje zneske 12%. Podrobnosti še niso znane, vendar pa ima človek utis, da je lestvica za nižje stopnje prerigorozna. Kake so tukaj izjeme, ugodnosti, kautele pred samovoljo davčnih organov itd., bode pokazal zakon. Vendar pa se nujno priporoča poslancem, da naj tu zelo pazijo, ker taki zakoni radi okostenijo in je silno težko kasneje popravljati enkrat zagrešene napake, osobito v naših političnih in

parlamentarnih razmerah. Gledati je treba na to, da se davčne komisije, ki naj bi bile pravično sestavljene, obdržijo in opremijo s tolikimi pravicami, da lahko koristno delujejo.

Društveni davek je za širšo javnost zanimiv le v toliko, da se vidi, kako se obdačujejo one družbe in banke, ki gospodarijo danes z večino našega narodnega premoženja. Pisec ima vtis, da se tu razmeroma visoko obdačuje male družbe (na pr. zadruga), premalo pa v primeri z doseženimi dobički bogate družbe. Ali in kako je maksimiranje samoupravnih doklad na ta davek, še ni znano. Upati je, da se ne povrne baš tu kak \$ 82 prejšnjega finančnega zakona, ki je tako hudo oškodoval zlasti okrajne zastope in navalil neznosna bremena na druge plačevalce direktnih davkov.

Rentnine, ki je določena na 8% od izplačanih ali pripisanih hranilnih obresti, so oproščene zadruga in oblastne (zakaj tudi ne vse regulativne?) hranilnice. To določilo bode oviralo varčevalno akcijo in eventualno celo lahko povzročilo zvišanje kreditne obrestne mere pri večjih zavodih. Kajti vprašanje bo, kdo bo nosil skoraj polodstotni davek na vloge, zavodi ali varčevalci?

Z davkom na plače in mezde prizadeti krogi ne bodo niti malo zadovoljni. Kajti takozvani eksistenčni minimum znaša za davčnega zavezanca samega letno 4.800 Din in za vsakega otroka 1.200 Din. Da to ni noben eksistenčni minimum, to mora vsakdo uvideti. Minimum bi se moral določiti vsaj z 18.000 Din. Zakon sicer določa, da se zgoraj navedeni eksistenčni minimum že pri odmeri odbije od izkazanega zaslužka, vendar je pa to le zelo majhna olajšava. Istotako ne pomenja nekaj znižana davčna lestvica bogvekake olajšave. Poznala se bode le prav malo pri davku na ročno delo, kajti ti reveži se morajo zadovoljevati v žalostnih sedanjih gospodarskih razmerah že z vsako mrvice.

Cel zakon predstavlja danes celi niz kompromisov na levo in desno, zato ne bode nikjer vzbudil kakega zadoščenja — kakor seveda nikoli noben davčni zakon ne. Vendar pa je z njim poleg izenačenja po celi državi viden vsaj izhod iz sedanje že neznosne davčne zmešnjave in nesigurnosti. Če bi bilo v merodajnih krogih več uvidevnosti in tudi temeljitosti, bi se gotovo dale že sedaj gotove trdote omiliti. Vidi pa se, da so Srbijanci dali še te male prednosti kot veliko — koncesijo, kot nekak maksimum, preko katerega se po njihovem mišljenju ne da iti. Zato bodo prečani tudi že ob glasovanju o tem zakonu zahtevali izboljšanje, to se pravi — znižanje. In radi tega je pričakovati, da bodo naši poslanci glasovali proti temu davčnemu zakonu.

»Prihod in navdušenje naroda«.

Pod tem naslovom opisujejo današnje zagrebske »Novosti« prav živo pričetje včerajšnjega velikega shoda KBK v Zagrebu sledeče:

Velik shod kmetko-demokratske koalicije, ki se je vršil danes, je bil impozanten. I g. Stjepan Radić i g. Svetozar Pribičević sta izrazila svoje zadovoljstvo s tem velikim zborom pristavev KDK.

»To je zbor, lep zbor!« je rekel g. Radić zadovoljno nekemu svojemu prijatelju.

Ogromna dvorana »Jahalnice« na starem sejmišču se je pričela polniti z ljudstvom že ob 8. uri zjutraj, tako da je bilo notri ob 9. uri zjutraj že prilično ljudi. Od takrat pa do pol enajstih je pa ljudstvo neprestano prihajalo v dvorano, dokler je ni končno napolnilo. Zunanje organizacije so prihajale na zbor z godbami in zastavami. Parter je napolnilo meščanstvo in kmečko ljudstvo skup-

no in moglo se je videti, kako sedi mestna gospa z dragocenim kožuhom poleg kmetice v beli, z vezivom okrašeni obleki. Zastopniki okoliških organizacij so se namestili po galerijah, kjer so razvili svoje zastave in jih spustili preko balkona. Njihov prihod v dvorano je množica pozdravljala s ploskanjem in burnimi pozdravi: »Živeli!«.

Poleg zastave krajevne organizacije HSS iz Markuševca je došla tudi godba, ki je prikorakala s koračnico v dvorano. Množica je živo pozdravljala in začuli so se prvi klici: Živijo Radič, živijo Pribičević!

Na južnem delu galerije, v bližini mesta, ki je odrejeno za predsedstvo zborovanja, je takoj nato pričela pesem. Pevski zbor iz Stare Bistre (okraj Stubica) je pel znano Žganičevo pesem:

»Djevojčica drača žela,
kaj našela, v plahto dela...«

Lepo odpeti pesmi so dolgo ploskali; ta zbor jih je odpel še nekaj.

Ob polenajstih, ko je bila dvorana že skoro polna, se je naenkrat razleglo po dvorani iz tisočerihih grl:

»Živijo Radič, živijo Pribičević!«

Množica je naenkrat vzvalovila: Prideta!

Vsi pogledi so se uprli na vrata, skozi katere imata priti vodji Kmet-sko-demokratske koalicije. Na galerijah se je vse nagibalo na ograjo, da bi bolje videli. Toda za nekoliko minut se je moglo opaziti z galerije, da v parterju z velikim trudom delijo gosto množico ljudi in delajo pot za g. Radiča in Pribičevića.

»Živeli! Živijo Radič, živijo Pribičević!« jim je klicala množica zelo dolgo.

G. Radič, kateremu je zlezla kapa na tilnik, se smeje in ozdravlja na vse strani; g. Pribičević se drži resno in pozdravlja le s klobukom in roko.

Oba odideta na galerijo, odkoder sta imela govoriti. Tu ju pozdravljajo poslanci in časnikarji ob klicanju množice. Mlada deklica Barica Martinčič iz Dužica (sisaki okraj) je pozdravila gg. Radiča in Pribičevića, predavši njima po kito cvetja. Ko sta po zahvali došla na rob galerije, okrašen s preprogami, in se postavila drug poleg drugega, je navdušenje množice doseglo vrhunec. Kape so letele v zrak in klicanje se je končavalo še le tedaj, ko so dajali poslanci z rokami znake, da mora zbor pričeti.

Utiš zagrebških manifestacij v Beogradu

je porazdeljen po interesitih: na eni strani pravijo pašičevski in centru-maški radikali, pa tudi Davidovičevi pristaši med demokrati, da napravljajo zagrebške resolucije in manifestacije dober utiš, dočim trde Vučkovičevi radikali in takozvani ministrski demokratje, da zagrebške prireditve ne pomenijo mnogo in da ostane politična situacija nespremenjena vsaj do 1. aprila.

Predlog za znižanje uradniških plač.

Včeraj so poslanci vladne večine razpravljali o tem, kako bi se našlo kritje za primanjkljaj v državnem proračunu, ki znaša okrog 210 milijonov dinarjev. Pri tem je predlagal poslanec dr. Šečerov, naj bi se znižali prejemki državnih uradnikov in upokojencev in sicer v skupini A prva kategorija od 1. do 4. skupine za 10%, v vseh drugih kategorijah in skupinah za 7%, v pomožnih in pripravniških skupinah za 5%. Nadalje se znižajo vse specialne doklade v denarju ali naravi za 20%, vsi honorarji, nagrade in tantijeme za 30%, ministrske osebe in družinske doklade za 20%, poslanske za 15%. Nadalje bi se ukinile reprezentacijske doklade velikih županov in del stanovanjskih ugodnosti. Redukcija bi bila tako huda, da niti vladna večina ni hotela pristati na njo in je predlog zavrnila. Verjetno pa je, da ga bo skušala uveljaviti v zadnjem trenutku pred sprejetjem proračuna. Poleg tega se je razpravljalo na tem, sestanku tudi o redukcijah pri gledališčih, o redukcijah uradnikov in o redukcijah na vseučiliščih. Pri tem je izjavil prosvetni minister dr. Kumandur, da se izdeluje

pravkar novi zakon o vseučiliščih, ki bo predpisal nov razpored vseučiliških fakultet. Ako bo ta zakon sprejet pred proračunom, odpade znani § 44 (drugače pa seveda ne, op. ur.). Glede čl. 69 (promet nepremičnin v 50 km pasu) se je sklenilo, da naj vlada njegova določila še enkrat prouči in predloži svoj sklep.

Sokolstvo.

50-letnico rojstva našega odličnega pesnika Otona Župančiča obhajamo na skromen način v telovadnici v petek 27. t. m. ob 20. uri. Bratje in sestre, pridite polnoštevilno, počastite s svojo udeležbo prvaka naših pesnikov.

G. polkovnik Naumović je v nedeljo, 22. t. m. popoldne zapustil naše mesto. Kdo izmed bratov in sester ne pozna plemenitega gospoda, ki je naše sokolsko delo zasledoval s tolikim zanimanjem, se udeleževal vseh naših prireditev in nam tekom svojega devetletnega službovanja v Celju nudil ob neštetihih prilikah svojo roko v pomoč! Naše misli in želje hitijo za njim, tja daleč na jug med južne naše brate, kjer čaka g. polkovnika težko in odgovornosti polno delo. Naša tiha brat-ska molitev ga spremlja pri njegovem delu! — Spontano se je zbrala velika množica nacionalnega občinstva na kolodvoru ob odhodu g. polkovnika. V imenu »Celjskega Sokola« se je poslovil od g. polkovnika br. dr. Mejak in se mu v imenu vseh bratov in sester zahvalil za njegovo veliko naklonjenost naši organizaciji, želeč mu srečo in mnogo uspeha pri izvrševanju zaupane mu misije. Iskreni sokolski »Zdravo« in na zopetno svidenje v Celju, gospod polkovnik!

Velika inventurna prodaja po čudovito znižanih cenah se vrši do konca januarja v veletrgovini R. Stermecki, Celje.

Celjske vesti.

c Ob porodu drugega kraljeviča. V soboto popoldne je priredilo beograjsko Narodno gledališče za otroke iz beograjskih osnovnih šol brezplačno predstavo »Metuljev« in »Igraček«. — Beograjski zastopnik zagrebške tvornice pohištva Bothe in Ehrman je predal v četrtek zjutraj upravi kraljevskega dvora neobičajno lepo zibko za malega kraljeviča. Zibka je izdelana v narodnem slogu in je znotraj okrašena s svilo in cvetlicami. Zibka je bila že pred več dnevi prinesena v Beograd, vendar pa so jo pri tvrdki skrivali.

c Mestni magistrat celjski prepoveduje na podlagi sklepa celjskega občinskega sveta z dne 18. novembra 1927 uporabo Aškerčeve ulice za tranzitni promet z vozovi.

c S danjo večino na magistratu brani tudi tokrat pred kritiko v »Novi Dobi« edinole — »Cillier Zeitung« na zelo priprost način: vsega, kar je bilo in bode slabega v našem občinskem gospodarstvu, so krivi — samostojni demokratje. Da niso imeli v občinskem svetu ti nesrečni samostojni demokratje nikoli odločilne večine in da so gg. iz sedanje večine vedno soglasno odobraval vsak predlog, ki so ga stavili samostojni demokratje ali sami ali pa prav mnogokrat proti njihovi volji odseki, to »Cillier Zeitung« seveda nič ne briga.

c Umrla je v Celju 21. januarja gospa Ivana Koračin v 64. letu starosti. N. v m. p.

c Lastniki motornih vozil, ki bivajo v Celju in v krajih Gaberje, Breg, Zavodna, Lisce in Lava, naj se zgledajo pri policijskem oddelku na srezkem poglavarstvu (pritličje levo), kjer dobijo tiskovine za prijavo motornih vozil (avtov in motociklov) po novi naredbi.

c Sprememba v posesti. Hišo in tovarno g. Ivana Rebeka v Celju na Mariborski cesti je kupil na sobotni dražbi mariborski oblasni odbor. Objekt je namenjen za otroško in mladinsko zavetišče.

c Boljšo oskrbo drevja ob državnih in okrajnih cestah zahteva mariborski »Večernik«. Se pridružujemo, ker tudi nekdanji krasni nasadi sadnega drevja ob tukajšnjem delu državne ceste niso v najlepšem redu. Januar in februar sta najpripravnější meseca za čiščenje

drevja. Naj bi pristojni urad-eklicel cestarje in povabil enega izmed sadjarskih strokovnjakov, da jih poduči, kako se pravilno čisti in oskrbuje drevje.

c Autoomnibus Celje — Maribor ogrevajo od včerajšnjega dneva naprej, kar je potujoče občinstvo gotovo z veseljem pozdravilo.

c Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja svojim članom in prijateljem, da je po naredbi finančnega ministrstva prevzela uprava monopolov prodajo vseh vžgalic od 1. januarja t. l. Družba je prejela od vžgalic leta in leta veliko tisočakov; leta 1927. Din 23'810. Ta prispevek odslej izostane. To je hud udarec za našo šolsko družbo, ki vzdržuje ljudske šole in otroške vrtce, podpira revne šolske otroke ter kupuje šolske in mladinske knjige in učila za šole ob jezikovnih mejah in v Prekmurju. Naša naloga bodi, da podpiramo zdatno našo šolsko družbo, ter nadomestimo ta odpadek na drug način. Slovenci! Kupujte marljivo družbene razglednice, narodni kolek, razpečavajte računske listke! Vržite kak dinar v družbeni nabiralnik! Spominjajte se Ciril Metodove družbe ob žalostnih in veselih dneh.

Slike priljubljenega komandanta 39. pp. Celje g. Naumovića, »Slovo na kolodvoru« i. dr. se dobijo v ateljeju A. Černe, Celje. 83

c Polovična vožnja na železnica za planince. Savinjska podružnica SPD. v Celju sporoča svojim članom, da naj oddajo ali pošljejo svojo legitimacijo g. Vrtovcu, drogeristu v Celju, Kralja Petra cesta, v svrhu izposlovanja trikratne polovične vožnje po železnica ter v svrhu plačila članarine in potrdila v članstvu za leto 1928. V sredo ali četrtek se odpošlje prva partija knjižic v Ljubljano radi potrdila.

c Velikansko maskerado priredi tudi letos na pustni torek celjsko Olepševalno društvo. Gotovo bo ta prireditev zopet ena največjih in tudi najlepših, saj je bila dosedaj še vsako leto izmed vseh plesnih in kostumnih prireditev najbolj obiskana. In zakaj tudi ne! Saj je Olepševalno društvo eno izmed tistih celjskih korporacij, ki uživa splošen ugled in je tudi vsakemu resnično pri srcu. Je pa tudi pustni torek edini dan v letu, ko hoče tudi najsolidnejši filister v veselo družbo in med živahne maske, da pozabi na težko in pusto vsakdanje življenje. Toliko za danes; v kratkem več o tej ogromni prireditvi, za katero se že danes vrlo zanimata mesto in okolica.

c Planinski sejm v Celju. Na množično vprašanje odgovarjamo, da priredi letos Savinjska podružnica SPD. v Celju svoj »Planinski sejm« z novim programom in novo dekoracijo v soboto dne 3. marca 1928, za kar se že vrše priprave.

c Mestno gledališče. Nedeljska repriza veseloigre »Razporoka« se je morala v zadnjem hipu odpovedati, ker je g. Verderber, ki igra eno glavnih moških vlog, nepričakovano težko zbolel. Kdaj se bo vršila repriza, bomo pravočasno javili.

c Izmenjava lokalne telefonske centrale v Celju. Kakor se nam uradno sporoča, se bosta v noči od 25. do 26. t. m. izmenjala stara centralna pretikalnika v lokalni telefonski centrali v Celju z novima. Dne 26. t. m. od 8. ure zjutraj dalje se ima vršiti telefoniranje po načinu, kakor smo ga opisali v štev. od 17. t. m.

c »Edinost«, izobraževalno društvo napredne mladine v Celju naznanja, da se vrši redni občni zbor v sredo, dne 8. februarja 1928 ob 8. uri zvečer v klubovi sobi »Celjskega doma«. V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, se isti odloži v smislu pravil za eno uro ter je potem sklepčen ob vsakem številu navzočih glasov. Odbor vabi vse članstvo k polnoštevilni udeležbi.

c Imenovanje. Za ravnatelja Južnoštajerske hranilnice v Celju je bil imenovan g. Oskar Čermelč, doslej uradni Ljubljanske kreditne banke v Celju.

c Pomoč gladojočemu prebivalstvu v Hercegovini, Črni gori in Dalmaciji. Opozarjamo celjsko občinstvo, da sprejema darove celjskega podružnica Rdečega križa. Sprejema jih tudi naša uprava za to podružnico.

c Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju se vrši za člane trgovce v gornjegrajskem srezu v sredo, dne 25. t. m. in sicer od 9. do 12. ure

predpoldne v Gornjemgradu, v posebni sobi gostilne F. Voršnik, od 2. do 5. ure popoldne pa v Mozirju v občinski posvetovalnici. — Načelstvo.

c Svetosavska beseda v Celju. Srpska pravoslavna crkvena opština v Celju priredi v sredo, dne 1. februarja ob osmih zvečer v veliki dvorani Celjskega doma Svetosavska beseda. Na sporedu je koncert vojne muzike in Srbskega pevskega društva iz Zagreba. Vsem nam je še v najlepšem spominu lanska Svetosavska beseda, ki se je odlikovala po izbranem umetniškem programu ter po izredno častni udeležbi vseh narodnih slojev iz mesta in okoliša.

c Svetosavska proslava na drž. realni gimnaziji. Srpska pravoslavna crkvena opština priredi v petek, dne 27. t. m. ob 10.30 dopoldne v prostorih drž. realne gimnazije šolsko proslavo sv. Save, na katero je vabljeno narodno občinstvo iz Celja in okolice.

c Umrla je gospa Marica Tajnšek, trgovka in gostilničarka v Št. Ilju pri Velenju.

c Podružnica Sadj. in vrtn. društva za Slovenijo v Št. Jurju ob juž. žel. ima svoj prvi sestanek v letu 1928. v nedeljo, dne 7. febr. ob 9. uri dop. v ljudski šoli. Člani in drugi ljubitelji sadjarstva in vrtnarstva prisrčno vabljjeni.

c Ustanovitev vrtnarske šole v Rogaski Slatini. V »Sadjarju in vrtnarju« je sprožil g. inž. C. Jeglič z Grma idejo, da bi se ustanovila v Rogaski Slatini vrtnarska šola. Tamošnja zdraviliška vrtnarija z dokaj obsežnim zemljiščem, vrtovi in nasadi bi lahko nudila vrtnarski šoli najpotrebnejše objekte brez vseh večjih investicij. Razen toplih gred in dveh starejših rastlinjakov je tam na razpolago tudi prostoren nov cvetličnjak s parno kurjavo. Pripravno je zlasti tudi to, da bi se v eni izmed tamošnjih zgradb, ki so radi svojega sezonskega značaja od oktobra do srede junija prazne, lahko brez težko nastanila šola. — Vsakdo, kdor ve, kake dohodke daje dobro vrtnarstvo naprednim narodom, bode to misel z veseljem podpiral.

c Neznankam je odšel v soboto popoldne bivši mestni delavec 39-letni Ivan Orač, stanujoč na Mariborski cesti št. 17. Odšel je popoldne v valč-ni mlin v Medlogu po moko, odkoder je odšel že okrog pol 3. ure. V tem času so ga videli iti še mimo Janiča na Babnem. Imel je usnjeno kapo in pepelnasto cajnasto obleko ter na eni roki obvezane prste. Če bi ga kdo videl, se prosi, da sporoči to njegovi ženi Mariji Orač, Celje, Mariborska cesta 17. Če mogoče, se ga naj pridrži, pride žena osebno po njega.

Po domovini.

d Peidesetletnica Otona Župančiča. Danes obhaja največji naš živeči pesnik Oton Župančič svojo petdesetletnico. Rodil se je 23. januarja 1878 na Vinici v Beli Krajini. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu in Ljubljani ter je maturiral l. 1896. Kasneje je na Dunaju študiral filozofijo in postal l. 1912. dramaturg pri slovenskem gledališču v Ljubljani. l. 1913. pa kot Aškerčev naslednik mestni arhivar. Po prevratu se je vrnil zopet k gledališču ter je danes generalni tajnik in dramaturg ljubljanskih narodnih gledališč. Javnosti bodo najbolj znane njegove pisane zbirke »Čaša opojnosti«, »Pisnice«, »Mlada pota«, »V zarje Vidove« in tragedija »Veronika Deseniška«, ki zanima osobito nas Celjane. Župančič je pa tudi največji naš prevajalec. Samo od Shakespearea je prestavil doslej 10 del. Župančič je doslej največji mojster slovenskega jezika; njegovi verzi kažejo vso čudovito lepoto in blagovčnost slovensčine. Ljubljana se ga je spomnila v soboto, z mladinsko prireditvijo, včeraj, v nedeljo pa s slavnostno akademijo v Narodnem gledališču in s komerzom v »Unionu«. Odlikoval ga je tudi kralj z redom »Belega orla«, ki mu je bil včeraj pripet.

d Ševko tujcev v Mariboru. Po stanju z dne 1. januarja 1928 sta živela v Mariboru 2102 tuja državljana, med tem: 878 Avstrijcev, 585 Čehov, 364 Italijanov (1), 68 Nemcev, 72 Rusov. Drugo so drobci.

d Stari ljudje v Belokrajini. V črnomeljski fari je dosegel od lani umrlih moških najvišjo starost Matija Kure iz Svibnika, rojen 8. februarja 1829 in od umrlih žensk Marija Jerman iz Črnomlja, rojena 11. februarja 1833.

d Zimski športi! Mnogo tisoč src začne pri tej besedi hitreje biti. Ni lepšega, kakor po mili volji vrveti v krasnem, svežem, čistem in jasnem zraku; toda treba je čuvati se nahlade. Proti temu ne koristijo debeli šali in krzna, ali pa samo malo, nasprotno pa so neudobni. Ako pa na jeziku raztopiš počasi nekoliko »Kaiserjevih prsnih karamel«, tedaj si se sigurno zaščitil proti prehlajenju dihal. Zaradi tega bi moral vsak športas imeti pri sebi škatljo »Kaiserjevih prsnih karamel s tremi jelkami«. Dobijo se v lekarnah in drogerijah.

Kino.

Mestni kino. Ponedeljek 23. in torek 24. januarja: »Sladko dekle«. Briljantna komedija v 8 dejanjih po istoimenski opereti H. Reinharda. V glavnih vlogah Hanny Reinwald, Imogene Robertson in Paul Heidemann. Sreda 25., četrtek 26. i petek 27. januarja: »Pesnik vagonov«. Monumentalen vefilm v 6 dejanjih o pesmi, ljubezni, karnevalu in vinu. V glavnih vlogah svetovna umetnika Conrad Veidt in John Barrymore.

Kino Gaberje. Ponedeljek 23., torek 24. in sreda 25. januarja: »Banditi zlatih rudokopov«. Vražja pustolovščina v 5 dej. z Buckom Jonesom in njegovim konjem-ljubljencem Belim orlom. Buck Jones kot detektiv je izboren. — Od četrta naprej se bo predvajal celezanimivi orientalski film »Grešna hiša v Alžiru«. Trgovci z dekleti, v zloglasnih hišah Alžira. Beduini, črnici, žene na skrivnostnih ulicah, zakrite s pajčolani itd.

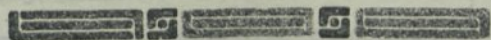
Književnost.

k Mariša. Drama v petih dejanjih. Spisala Al. in V. Krstik. Poslovenil Fran Albrecht. V Ljubljani 1928. Založila Tiskovna zadruga. Zbirka »Oder«, 18. zv., 92 str. Cena 18 Din. Kot 18. zvezek svoje zbirke »Oder« je Tiskovna zadruga izdala za Novo leto dramo znanih čeških pisateljev — bratov A. in V. Hrštika »Marišoe«. V tej pretresljivi igri, ki se še danes igra po vsem Češkem od Narodnega gledališča v Pragi pa do zadnjega odra na deželi, sta znamenita dramatika postavila na oder mlado, zdravo, življenja polno moravsko dekle, ki se s strastno vztrajnostjo bori za pravico svojega srca, dokler končno tragično ne zaide v zločin. Dejanje v igri se vrši v moravski vasi, vaško življenje je naslikano bujnimi, sočnimi in resničnimi barvami, kmečki značaji so orisani življensko istinito in neliterarno, pestri prizori so plastični in markantni, notranja zgradba igre vzorna, tako da je to delo ena najmočnejših, pristno ljudskih iger. Prevajalec je precej obširni okvir igre deloma skrčil in naznačil dejanje tudi za manjše odre. Vsem našim podeželskim gledališčem to dramo najtopleje priporočamo. Igra pa je tudi zanimiva za čtivo.

*k »Ljubljanski Zvon« vabi tudi letos ljubitelje lepih povesti in esejev v krog svojih naročnikov. Dasi je današnja doba za literarno produkcijo skrajno neugodna, obeta vendar uredništvo za letošnji letnik bogato in pestro vsebino. List stane četrtletno 30 Din in se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Gospodarstvo.

g Železnice Male entente. Koncem l. 1927 je imela Čehoslovaška 12.959, Rumunija 10.339 in Jugoslavija 6.601 km; od tega je imela Jugoslavija ozkotirnih železnic 25 %. Rumunija 6 %, Čehoslovaška samo 3 %. Lokomotiv je imela Čehoslovaška 4.229, Rumunija 3.772 in Jugoslavija 2.030. Istotako osebni

Frak-srajce

dobra kvaliteta Din 120.—.

Frak-srajce

najboljša kvaliteta Din 155.—.

Srajce bele

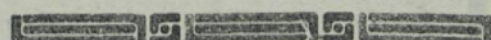
mehke v ceni Din 150.—, 130.—, 105.—, 95.—, 70.—, 59.—.

Ovratniki

vsake vrste in velikosti vedno v zalogi.

Kravate, samoveznice v najbogatejši izbiri.

L. Putan, Celje.

vagonov 8.605, 2.452 in 3.541, tovornih pa 109.227, okroglo 70.000 in 49.418. Oseba je imela Čehoslovaška koncem l. 1927 na km 12, Romunija 10 in Jugoslavija 7. Avstrija ima na km 15, Nemčija 13 in Italija 10 oseb.

g Petdinarski bankovci se po objavi finančnega ministrstva niso vzeli iz prometa, vsled česar jih morajo sprejemati privatniki in javne blagejine.

g Znižanje obrestne mere v Sloveniji. Kakor poroča »Slovenec«, se bodo slovenski denarni zavodi te dni posvetovali o nadaljnjem znižanju obrestne mere za vloge in posojila. Naše že itak preobremenjeno gospodarstvo bo do te akcije gotovo z veliko simpatijo pozdravilo.

g Načrt za četrto amortizacijo obveznic loterijske 2½ % državne rente za vojno škodo v proračunskem letu 1927/28 je zborničnim interesentom razgrnjen na vpogled v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

g VIII. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se vrši od 2. do 11. junija letos. Te dni je uprava razposlala vsem znanim in naslovom povabila na sodelovanje kot razstavljalce in jim priložila prijavnne tiskovine. Kdor pošiljke ne bi dobil, naj tiskovine takoj zahteva od urada Ljubljanskega velesejma. Letos se velesejem vrši cel mesec prej nego lani. Zato je treba hitreje delati in kdor hoče, da si zasigura ugoden razstavljalni prostor, naj se čimprej odzove in odpošlje svojo prijavo.

g Naši državni dolgovci. V finančnih krogih se cenijo takozvani viseči državni dolgovci Jugoslavije na okroglo 745 milijonov dinarjev, vsi državni dolgovci pa nad 56 milijard.

Raznotero.

r Nemškega cesarja Viljema ali njegovega sina hočejo kandidirati v Nemčiji nacionalisti za predsednika nemške republike.

r Porusent grob pramatere Eve. V mestu Medini ed Djedah v Arabiji sta se do pred kratkim dvigali dve enostavni, napoln razrušeni steni. Ustno izročilo pravi, da je tam umrla in bila pokopana naša pramati Eva. Pobožni romarji, ki so prihajali v Arabijo, da se v sveti Mekki poklonijo grobu Preroka, so obiskovali tudi grob prve žene, od katere poteka ves človeški rod. Ta romanja na Evin grob so se zdela puritanskemu vabahitskemu poglavarju Ibn Sandu svetoskrunstvo z ozirom na grob Prerokov. Kljub živahnim protestom romarjev in prebivalcev Medine, ki jim je donasal Evin grob mnogo koristi, je dal poglavar ta grob izravnati z zemljo in na tem mestu nasaditi park. Pa se sedaj imenuje »Evin park« in za romarje je še prijetnejše, ker se lahko poklanjajo pepelu pramatere v senci košatih palm. Brez dvoma se bo ustno sporočilo sčasoma, ki bodo palme dorasle in dosegle starost, izpremenilo in trdilo, da se je pod temi palmami ali pa vsaj pred predniki teh palm naša pramati — izprehajala...

r Velik dijaški hotel v Pragi. Neko gradbeno podjetje namerava po vzorcu anglo-amerikanskih boarding-housov zgraditi v Pragi poseben hotel za dijake. Hotel bi imel 300 sob in bi moglo v njem stanovati 600 dijakov.

Podjetje bi imelo čisto trgovski značaj (?).

r Usoden pogrešek mladega zdravnika. V nekem majhnem madžarskem pokrajinskem mestu se je nastanil mlad zdravnik. Nekega dne ga je pozvala ugledna in bogata vdova, da pregleda njeno hčerko, ki se je pritoževala, da ima bolečine v trebuhu. Zdravnik pregleda hčerko in da naročilo, da se jo mora takoj odpeljati v bolnišnico, češ, da je pričakovati preuranjen porod. Mati jo je začela strašno zmerjati, hčerka pa je zatrjevala, da to ni mogoče in da se zdravnik moti. Končno so dekle odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je zdravnik zmotil in da gre le za komplicirano vnetje slepiča. Ker se je stvar razvedela, je došlo do tožbe, ki še ni končana, dasi je zdravnik že dosti težko kaznovan, ker je zgubil vse svoje paciente.

Zahtevate-li

povsod v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih

„Novo Dobo“

Nekaj o obleki.*

Obleka pomaga organizmu do ravnotežja v toplotni regulaciji in ga varuje proti zunanjim škodljivim vplivom. Oddajanje telesne toplote je odvisno od zračne toplote, čim manjša je slednja tem večja je množina oddane toplote. Pozimi bi golo telo izgubilo preveč toplote, poleti pa bi bilo preveč izpostavljeno žgočim solničnim žarkom. Obleka torej čuva po eni strani telo prevelike izgube toplote, s čemer manjša tudi potrebo po hrani, kajti preveč izgubljeno toploto se mora nadomestiti z novo toploto v obliki hrane. Po drugi strani obleka ščiti kožo škodljivih vplivov. Od tega prvotnega dvojnega namena obleke se je človek v teku časa oddaljil tako, da vidi v obleki le potrebno svojo zunanost, ne daje obleki one važnosti, katero bi ji moral dajati z ozirom na njen namen. Da, obleka je postala celo nevarna za pravilen in zdrav razvoj človeškega telesa.

V splošnem mora obleka odgovarjati tem-le zahtevam:

1. Ne sme ovirati delovanja kože, to je kožno dihanje in potenje. Zato mora biti propustna, letnemu času in opravi primerna in čista.
2. Ne sme ovirati razvoja in delovanja telesa v mišicah, okostju, dihalnem in prebavilnem traktu in krvnem obtoku. Zato ne sme biti pretežka, preozka in ne preširoka.

Temna obleka je slab prevodnik toplote, zato nosimo tako obleko v mrzlem zimskem času, dočim je svetla obleka boljši prevodnik in jo nosimo v toplem letnem času. Enako je volnena obleka slab, bombaževina in platnena pa dober prevodnik toplote. Prva je primerna za mrz, druga za vročino. Gosta tkanina slabo propuša zrak in hlače, zato je škodljiva, ker ovira delovanje kože in njeno prezračevanje. Redko tkana obleka je propustna za zrak in je torej primernejša. Gosta tkanina tudi slabše vpija mokroto, katero telo oddaja in ne suši telesa, zato mora biti tudi telesno perilo redko tkano, ker ima naloge sušiti telo in varovati obleko onesnaženja od znotraj. Volnena spodnja obleka draži kožo in povzroča srbenje, svilena slabo vsrkava mokroto. Zato je najboljša spodnja oble-

* Iz »Zdravja« 1927/12. List toplo priporočamo v naročilo. Uprava je v Ljubljani, Zaloška cesta 2. Letna naročnina za ta mesečnik je 30 Din.

Prepričajte se!

Vljudno opozarjam p. n. občinstvo na svojo mesarijo in prodajalno vsakovrstnih mesnih izdelkov po nizkih cenah. Prodajam sv. že volovsko meso, prekajene šunke kg po 30 Din in raznovrstne sveže klobase.

17 Oddajam na drobno in na debelo! 36

Specijaliteta blaga zadržana!

Točim tudi več vrst domačih vin.

Vljudno se priporoča

JOSIP GORENJAK, mesar in klobasičar,

CELJ, Kral'a Petra ces'a.

ka iz redko tkanega lanu ali bombaža.

Ker nosi človek spodnjo obleko zato, da varuje zgornjo obleko, ki se ne da prati, pred onečiščenjem, zato se mora po potrebi izmenjavati, kajti umazana obleka ne more več vsrkavati mokrote in tudi ovira prezračevanje kože. Največkrat je treba menjati nogavice, ki pokrivajo del telesa, kjer je potenje radi usnjenih čevljev največje. Zato izmenjamo nogavice vsaki tretji dan, poleti eventuelno še večkrat. Uporaba nožnih krp ni priporočljiva, ker lahko povzroči žulje. Bolj kot spodnje hlače se umaže srajca in sicer v zapestju in okoli vratu. Perilo se ne sme prati v mrzli vodi, marveč se mora vedno prekuhati.

Razvoj in delovanje telesa in njegovih delov ovira pretesna obleka. Utesnitve se dogajajo okoli vratu, okoli prsnega koša in pasu, pod kolonom, nad gležnjem in na stopalih.

Utesnitev okoli vratu povzroča srajce, preozke v vratnem delu in prezoki ovratniki. Posledica utesnitev na vratu je pritisk na vratne krvne cevi in slabša izmenjava krvi v glavi. Pritisk se javlja tudi na sapniku s posledico nepravilnega in nezadostnega dihanja. Priporoča se nositi razgaljen vrat, odnosno k večjemu široke in nizke ovratnike.

Utesnitev okoli prsnega koša in pasu se dogaja s stezniki. Ona povzroča razmestitve jeter, želodca in črevesja ter stiska spodnja pljučna krila. Utesnitev jeter, želodca in črevesja zmanjša njihovo delazmožnost, oškoduje presnavljanje in prebavo ter prinese s seboj razna obolenja teh organov, ravno tako podpira utesnitev pljuč razna pljučna obolenja, tudi jetiko, kajti pljuča so stisnjena ravno na onih mestih, kjer najintenzivneje delajo. Dočim so danes stezniki že prišli več ali manj iz mode, ostala so še druga oblačila, ki stiskajo telo okoli pasu, n. pr. prepasovanje kril pri ženskah in prepasovanje hlač pri moških. Neprimerno je kakršnokoli obešanje ali pritrdjevanje obleke okoli pasu. Ženske naj nosijo reformno obleko, ki ima oporo na ramah, moški pa naj obešajo hlače na elastične ramnice. Dečki naj imajo hlače pritrdjene na telovniku ali jopiču.

Utesnitev pod kolonom dela podvezovanje nogavic pri ženskah z neelastičnimi trakovi in ima za posledico zastajanje krvi v goleni, kar peče h krčnim žilam, oteklina, krvavitvam in ranam. Najprimernejše je pritrdjevanje nogavic na spodnjo jopico ali srajco ali na širok pas, eventuelno tudi še z elastičnimi podvezniki nad kolonom.

Utesnitev nad gležnom nastaja radi pritrdjevanja spodnjih hlač in nogavic na tem mestu. Ima enake posledice kakor zgornja utesnitev. Da se temu izognejo, naj nosijo moški le kratke spodnje hlače, nogavice naj pritrdjujejo z elastičnimi podvezilkami, ki so že splošno v rabi. Otroci naj nosijo le kratke nogavice.

Utesnitev na stopalih gre na račun nepravilnega obuvanja, bodisi da je ono preozko ali prekratko, ali ima drugo obliko nego jo ima stopalo. Preozek čevljev hitro zgubi svojo obliko, tišči in dela hojo nesigurno, prekratk čevljev ima za posledico žulje in kurja očesa. Nerazumljivo je, zakaj je kratek in ozek čevljev ideal ženskega sveta, pri moških se v tem oziru ne greši toliko.

Največ škodo povzroča nepravilna oblika čevlja. Dober čevljev mora varovati naravno obliko stopala in lego prstov in mora dajati prstom dovolj prostora za gibanje. V tem oziru so najprimernejši ameriški čevlji s širokim sprednjim delom, a zavreči se morajo vse oblike, ki kolkaj spominjajo na shimy-čevlje. V sprednjem delu zožen čevljev stiska prste, ki se kmalu stalno prilagodi pomanjkanju prostora in obliki čevlja tako, da prsti pokrivajo drug drugega in je palec močno ukrivljen. Naravno, da pospešuje tak čevljev tudi žulje in kurja očesa ter otežkoča hojo. Ako nosimo shimy-čevlje, morajo biti oni tako dolgi, da je zožen konec popolnoma prazen. A ne samo čevlji, tudi nogavice utesnjujejo prste, ker se ne delajo po obliki noge, marveč so vse spredaj v sredini zožene. Nogavice tesnijo prste zlasti, če so prekratke. Zato morajo biti nogavice, če že ni-

Zastopstvo: Franc Palme, Celje.

Natakarice in šivilje pozor!

Išče se izurjena natakarica, katera bi bila obenem tudi šivilja, samska, za gostilno na račun. Gostilna se nahaja v lepi majhni vasi v Savinjski dolini ob prometni cesti blizu kolodvora. Potrebna je kavicija 7.500 Din. Nastop takoj. Pismene ponudbe se naj vložijo do 31. januarja 1928 pod naslovom »GOSTILNA« na upravo Nove dobe.

majo prave oblike, vsaj tako dolge, da se prsti neovirano gibljejo.

Poleg neprimernih oblačil pri utesnitvah opisanih, je treba omeniti še ostala oblačila. Pokrivala za glavo imajo namen ščititi ta del telesa pred padavinami in žgočimi solničnimi žarki, zato jih prav lahko pogrešamo, kar je tudi že izkušnja pokazala. Z gotovostjo je pričakovati, da bodo lasje boljše uspevali. Prehlajenja v glavi se ni bati, saj se človek tudi nikdar ne prehladi v obraz, ki je ravnotako nepokrit. Pod klobukom je stalno od izhlapevanja kože na glavi pokvarjen zrak, koža in lasje so v temi, klobuk brani dostop solničnim žarkom, kar vse neugodno vpliva na kožo na glavi in na lasne mišičke v koži. Dokaz, da je ravno klobuk vzrok izpadanju lasizpadanju las, je nastopanje pleše na onem delu glave, katero pokriva in okolnost, da ženske ne dobe pleše, kajti one so mnogo manj pokrite. Če ne moremo pogrešati pokrivala, tedaj naj bo naše pokrivalo lahko in za zrak kolikor mogoče propustno. Lahek svetel klobuk, tenka čepica ali slamnik ne ovirajo v taki meri razvoja kože na glavi in las. Gotovo pa je, da na izpad las ne vpliva samo pokrivalo, marveč je ono le eden od mnogih činiteljev. Odločujoča je tudi konstitucija.

Škrobnico perilo, n. pr. srajca ovira kožno dihanje in kopiči toploto v telesu. Nezdrava je navada letnega ali zimskega perila, ali celo dvojnega perila. Popolnoma zadostuje letno perilo (priporoča se tenko trikotno blago), kajti po poti jih pred mrazom varuje suknja ali kožuh, v stanovanju ali delavnici daje pa kurjava umetno poletno gorkoto.

Tudi rokavice spadajo med oblačila, ki so se oddaljila od svojega prvotnega namena. Prvotno so se rabile v severnih deželah kot pokrivalo rok pri jezdenju in so bile vpeljane med plemiči kot znak noblesse, za kar še danes veljajo, kadar jih ne nosimo radi mraza. Rokavice bi morali začeti nositi zopet za varstvo rok pri delu, na železnici, sploh tam in ob takih prilikah, kadar je treba roko zavaroovati, ne pa na sprehodih po mestu, pri obiskih itd. Rokavica naj ne bo okras, marveč naj postane potrebna.

Pri čevljih vplivajo kvarno tudi še visoke pete, ki dajejo res bolj graciozno hojo, a ta hoja je obenem tudi bolj nesigurna. Visoke pete vplivajo tudi na telesno držo radi prestativne težišča tako, da se poveča ukrivljenje v križnem delu hrbtenice (nagnenje k lordozi). Glede primerčnosti visokih ali nizkih čevljev med higieničarji ni soglasja, nekateri trdijo, da so primernejši visoki, zaprti čevlji, ker delajo gležnju oporo. Toda gleženj ne potrebuje nikake opore, kakor je ne potrebuje prsni koš s steznikom, ker sicer bi jo že po naravi imel. Zato je bolj umljivo stališče, da so primernejši nizki čevlji, ki imajo prednost, da vežejo le stopalo in pokrivajo manjši del kože.

V otroški obleki se je treba držati načela, da naj bo kolikor mogoče enostavna in lahna: Glava nepokrita, spodaj reformna srajčica s spodnjimi hlačicami, zgoraj lahne hlače odnosno reformno krilce, na nogah kratke nogavice in nizki čevlji ali sandale, to bodi vsa prekoletna obleka. Po zimi se zamenjajo kratke nogavice za dolge, nizki čevlji za visoke, svetla lahna zgornja obleka za temno in težjo, po vrhu pride še plašč.

Osebe, zaposlene pri nečistem ali tudi pri drugem delu, naj oblečejo za delo posebno delavno obleko ali plašč, ki se da oprati. Posebne pazljivosti je treba glede uporabe ponošene obleke, kajti po njej se prenašajo nalezljive in kožne bolezni.

Soba

za pisarno ali meblovana, se odda takoj na Dečkovem trgu št. 2, pri Skaberne.

zabnikovšči, trboveljski in iz vseh drugih rudnikov dobavljajo in dostavljajo na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Dve meblovani sobi

ozir. stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje, z vsemi pritliklinami, iščem za takoj. Cenj. ponudbe pod šifro »Št. 1913« na upravo lista. 3-3

Štefan Stražek,

čevljarska delavnica, Celje, Kovaška ulica priporoča cenj. občinstvu svojo veliko zalogo vseh vrst čevljev, posebno damskih v vseh barvah. Bogata izbira čevljev za neveste: zlati, srebrni, lakasti, šemisi in platneni. Posebno priporočam gg. učiteljicam in učiteljem svojo izbrano zalogo ter jamčim za vsak par čevljev. Gumijasti snežni čevlji raznih vrst. Prevzamem popravila ter prodajam na obroke, ne da bi zvišal cene.

Prodajam

motorno kolo s priklopnim vozom znamke »Gnome & Rome, Paris« Istotam se prodaja komplet Radioaparata s 3. svečami po zelo nizki ceni. Cenjene ponudbe na upravo pod »Motor-Radio«.

Učenke

za strojno pletenje sprejem.

Mica Križanič, tovarna pletenin, Celje, 3 Polule 4. 2

Lepi enodružinski hiši

ena v Gaberju in ena v Zg. Hudinji, blizu ceste, 3 sobe, lepa kuhinja, veliki vrt, malo gosp. poslopje, se po ceni prodajo. Fr. Jager, Dolgo polje 1.

Dve lepi trgovski hiši

blizu farne cerkve in postaje na juž. žel., 1. nadstropje, 5 sob, lep lokal, vrt, posebej pralna kuhinja, dvoravnica, svinjski hlev, za Din 90.000.—, potrebno samo Din 30.000.—. Franjo Jager, Celje, Dolgo polje 1. 2-3

Odda se

meblovana soba

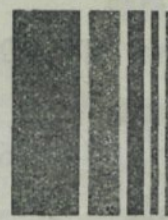
v Miklošičevi ulici št. 10/1.

Maske

se izposojujejo v

MODNEM SALONU

Maribor, Slovenska ul. 4.

GLEDALIŠKI FRIZER
ZA DAME IN GOSPODE

R. GROBELNIK

CELJE
GLAVNI TRG

Elektro trajno ondullranje v vseh najnovejših sistemih, novo: za mehke, trde in mastne lase. — Vodna ondulacija. — Barvanje las. — Moderno striženje. — Zaloga šmink vseh barv in tekočega pudra k večernim frizuram. — Posoja lasulje za podeželske odre, za PLESE IN MASKARADE Oglejte si to nedeljo, 29. januarja, mojo skromno izložbo od 5. do pol 8. ure popoldan, osobito pa od pol 7. do pol 8. ure zvečer. — Živi modeli!

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo
in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava moderno-
higijeničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je naša ljubljena mama, stara mama, tašča in teta, gospa

IVANA KORAČIN

dne 21. januarja v 64. letu starosti, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v torek 24. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Glavni trg 5, na mestno pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo brala v sredo 25. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi.

CELJE, 22. januarja 1928.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse mnogoštevilne dokaze sočustvovanja o priliki smrti naše drage soproge, sestre, tete in svakinje, gospe

Ivane Žerovnik

roj. ŠORN

vsem naša najiskrenejša zahvala. Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom in sestram v bolnici, preč. duhovščini, pevskemu društvu in darovalcem vencev in cvetlic ter vsem, ki so drago pokojnico v tako obilnem številu spremili k zadnjemu počitku.

Frankolovo, 21. januarja 1928.

Karl Žerovnik in sorodniki

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne
vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj naveden!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste
veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.